

Turecko 2009 první část

V půli května se vydávám s brněnským Kudrnou autobusem se 45 pasažéry směr Slovensko, Maďarsko, Srbsko do bulharského Plovdivu. Prohlížíme si historické centrum, citadelu, muzeum ikon, kostel sv. Bohorodičky, římské divadlo. Máme čas, prohlížíme uličky, náměstí, stánky a jdeme kolem řeky 4 km zpět do kempu. Navzájem se seznamujeme, chutnáme vzorky, stavíme stany. Pokoušíme se smýt prach a pot pod sprchou, žel studenou. Vezeme s sebou kuchařku, která nám připravuje snídaně i večeře. Je to dosti výhodné a pohodlné, že neztrácíme čas přípravou jídla a ani ho nemusíme shánět. Zájezd je akční : snídaně, balení, odjezd, přesun, poznávačka. Za málo peněz hodně muziky. To mám rád. A jsme v Turecku. Vítá nás Edičně se svým symbolem, Selimovou mešitou, jednou z nejkrásnějších osmanských mešit na světě. Má 999 oken, díky jim je světlá a vzdušnost jí dodávají 4 minarety 83 m vysoké. Ohromný interiér je překlenut kopulí o průměru 31 m. Vedle mešity je krytý bazar 60x30 m, pastva pro oči. Spíme v centru Istanbulu, největším městě Turecka s téměř 7 miliony obyvatel. Na jeho prohlídku máme celý den. Chrám Boží moudrosti Aya Sofía slouží nyní jako muzeum, 56 m vysoký interiér je překlenut kopulí o průměru 31 m. Patří k největším chrámům na světě. Na pozlacení zde bylo spotřebováno 36 tun zlata. Na Plačícím sloupu se sráží voda a stéká do nádrže. Údajně má schopnost uzdravovat. Modrá mešita, která stojí nedaleko, je největší islámskou stavbou ve světě. Vnitřek zdobí desítky tisíc dlaždic s motivy květů v modrých a zelených odstínech. Díky světlu z 260 oken z barevného skla je celý prostor zbarven do modra. Palác Topkali býval centrem Osmanského impéria. Je zde audienční sál, knihovna, klenotnice, nádvoří státní rady, zasedací síň velkovezírů. Katova studna, kde si kat po popravě omýval meč a ruce. Zlatá cesta do Harému – ložnice manželky sultána, byt jeho matky, síň černých eunuchů, škola princů a 400 dalších komnat. Muž může mít 4 manželky a milenek kolik si může finančně dovolit. V některých dobách měl sultán až 200 milenek To je víc než jsem měl já, z finančních důvodů jsem to mohl těžko utáhnout. Kde jsou ty časy, kdy se o mě baby rvaly. Já byl paša čupr chlap, já měl harém plný bab. A to se na všechny nedostalo a musel jsem na ženské používat repelent. Dnes už si o mě nikdo neopře ani kolo. Mám sice barák, auto, garáž, milion na účtu, akcie, podílové fondy, cenné papíry, modrého Mauritia, ale nikoho nehledám, jen se chlubím. A teď zas chvilku vážně. Cisterna Yereban je podzemní zásobárna pitné vody až pro 80000 kubíků vody. Dva sloupy stojí na hlavě Medúzy. Procházím Grand i Egyptský bazar s 60 ulicemi a 11 vstupními branami na ploše 3 km². Samozřejmě, že jsem zabloudil, ale potkal jsem Štěpána, který dopadl stejně. A podle mapy jsme se zase našli. Couráme uličkami se 4500 obchody a necháme se vlákat do kšeftu s koženými kabáty. Uvaří nám výborný appel tea (jablečný čaj), Štěpánovi dokonce opraví utržený sandál, ale žádný obchod neuděláme. Město je vyzdobené, je výročí Ataturka, všichni jej oslavují. Po večeři v restauraci se nočním přejezdem dostaneme do Chatatuše, kdysi obrovského města Chetitů. Kromě hradeb a Lví brány mě upoutala velká krychle nefritu, dar z Egypta. Nedaleko stojí skalní chrám Bazilika s reliéfy bohů na skalní stěně. Přesunujeme se do Goreme, kde jsou homolovité útvary sopečného původu. Ráno nad nimi přelétají turisté v balonech. Příroda tu vykouzila nádherné červené a růžové údolí, procházíme rovněž kaňonem Kisk Vadisi a skalní ves Zelve. V Cavusinu zažíváme s keramickým tovaryšem Ibrahimem šou s ukázkou výroby džbánku na hrncířském kruhu. Kupuji amforu za 5 lir. Ještě hrad Uchisar, veliký skalní útvar, provrtaný skrz naskrz. Kupuji pytel levných minerálů.

Musím se zmínit o dvou účastnících zájezdu, sedí spolu v autobusu a mladí jim dali okamžitě výstižné přezdívky Hary Děs a Johny Panika. Hary Děs je nebezpečný pro celé široké okolí, ale i sám sobě. Ráno si dal batoh a ešus ke kolu busu. Řidič musel popojet a z ešusu se stal disk, to byl řev. Téhož dne však spadla Děsovi objemná diplomatka z prostoru nad hlavou přímo na nos Pavla Hanuše, jenž bohužel seděl o sedadlo vpředu. Chudák měl přeražený nos a pořádného monokla pod okem. Hary však tvrdil, že šlo o nešťastnou náhodu, protože tam ta diplomatka vydržela z Brna až do Turecka a se stoickým klidem ji dal zpátky nahoru opět nad hlavu zraněného Pavla. Já už si na něj dával pozor, když šel okolo mého stolku, držel jsem čaj nebo pivo oběma rukama, neboť vždy se stalo, že do stolku kopl nebo žduchnul tím způsobem, že všechno rozlil. Jednou při konzumaci pstruha při společné večeři sedíme s Jiřkou, Hary až o dvě místa dál, jsme v klidu. Ale chyba lávky!

Děs se natahuje do naší ošatky pro chleba. Krajíce na jednou konci drží kůrkou pospolu. Hary je silou oddělí, levá ruka však setrvačností vráží do ošatky, ta do džbánu, ten do skleničky a ta se převrhne Jiřce do klína. Takže před ním si není nikdo jistý, ani ten, co sedí na druhém konci stolu. Pak zamumlá něco jako že nechtěl a věnuje se dál své porci. Být s ním chvíli, musí být člověk ve střehu a pak ve stresu. O ten se stará jeho druh Johnny, který stále udržoval paniku. Zastavujeme u kalderového jezera sopky Nar, je zima, koupe se jen jediný otužilec. Prohlížíme podzemní město Gyzeliurt, kde kdysi žilo 10000 lidí. Prší, večeříme a nocujeme v kaňonu Ihlara. Je to tu samý pes, hodně koček, sem tam osel a dokonce i vůl. Některým to vyhovuje a cítí se zde jako doma. Ráno jdu ještě před východem slunce fotit údolí a v dále pocukrované třítisícovky. Kuchařka sedí před stanem, náruč plnou kořat a cpe jim sýr apetito. Kočkám chutná, zato my už ho k snídani nedostaneme. Prý ať počkám, že mi dá svůj foťák, abych jí taky blesknul východ slunce. Ztratila se ve stanu a za deset minut vykoukla, že ho nemůže najít. Dopoledne vyrážíme na túru kaňonem řeky Melendiz, která si razila cestu v příkrých stěnách sopečného tufu. Cestou je ve stěnách na 50 kostelů, chrámů a kaplí. Na konci je vesnice, kde si hodláme koupit chleba. Kuchařka to zaslechla a hned, že nám dá peníze, ať koupíme chléb pro celou výpravu. Šla hledat peníze do stanu. Za čtvrt hodiny mi oznámila, že je nemůže najít, zato se jí ve stanu rozlilo pivo. Nebyl jsem u ní ve stanu, ale usoudil jsem, že tam musí mít vzorné komínky, a že nemůže nic najít jen proto, aby si je nerozházela. Zrovna takový pořádek měla i v kuchyni a podle toho vypadaly ty její blafy. Asi pětkrát jsme jedli v restauraci, ale pak došlo na její výtvary a bylo zle. Snad díky její přehnané hygieně se záhy celý autobus doslova posral. Mnozí přešli na dietu, někteří se postili, ostatní se stravovali sami. Když jsme byli svědky jak si ve vajdlnu při umývání nádobí drhne nohy a pantofle stejnou hubkou, co drhne hrnce, měli jsme po chuti. Trochu jsem odbočil, ale co na srdci, to na jazyku. Tak zpátky do kaňonu, jdeme přes kamenné pole, vyplašíme dva mladé jezevce. Dědinka, živý skanzen, hrob Selima, koláče sušených kravenců, malá políčka, foťáky jen cvakají. Cestou arménský červený kostel. V Kutilu další unikát, vykachličkovaná mešita. Nocleh na pstruží farmě u říčky Camardi. Chrti však šlapou dál na těžko na tábořiště Arpalík 2200 m na svahu pohoří Taurus Demirkaziku. Na radu průvodce Tonyho jdu bez stanu, jednu noc pod širákem přece vydržím. Po tříhodinovém výstupu přichází bouřka a liják. Hledám převis, ale víchř mě i tam bičuje proudem vody. Dobrá duše, Slovenka Angelika, se nade mnou slituje a nabízí mi přístřeší. Tak jsem strávil noc s Angelikou. Polodivocí koně se pasou až u stanu. V noci navíc mrzne. Ráno všichni již jen na lehkou 700 výškových metrů údolím Cimbral po zmrzlém sněhu až k Bezednému jezeru Dispizgol 2957 m. Klouže to, mám však trekingové hole, jde se mi dobře. V půli cesty odhazují batoh a svršky a vyběhnou k cíli jen v trenkách. Zpět se to už na sluníčku pěkně boří a tam kde končí sníh už kvetou jarní kytičky tulipány, řebčíky a spoustu dalších, ani je všechny neznám. Ale chtěl jsem si z nich založit herbář. Jen jsem se o tom nahlas zmínil, už mě ochránkyně přírody obklíčily a málem jsem si je ani nevyfotil. Žádné žerty. Nesu dolů spacák, karimatku a taky stan, když už jsem využil jeho střechy. Dole už pletu nohama. Náladu mi spraví pstruh, salát a pivo.

Konec první části

Pedro